ווי אזוי איך האב זיך ארויסגעגאנ־בעט פון ליבאווע

ווי ליכטיג עס שיינט די זון, ווי קלאָהר עס זעהען זיך אין דער דורכזיכטיגער הי־מעל בלייקייט די שווערע קאשטאנען בוי־מער. ווי צערטליך עס איז די ים לופט. נאָר דאָס געפיהל פון געפאנגענשאפט איז שטארקער פון אלץ. בלייבען איז קיין כח ניטאָ. אונזער קליינע קאָמפּאניע בע־שליסט אריבערצופאָהרען אין א שטער־טעל נאָך ליבאווע. נאָר צו וועלען מיר בעקומען א פאסאזשיר שיין? דאָס איז ניט קיין קליינע אויפגאבע. אונזערע דאמען הערשלאָגען זיך צו א פאסאזשיר שיין. נאָר מיך לאָזט מען ארויס בלויז אין נאָהענסטען דערפעל. איז דאָס מיט'ן תנאי אז איך זאָל דורכאויס צוריקומען עס איז אונז אָבער בעשערט צו קריגען א אידישען פוהרמאן. מ. ה. מ. איז א זעל־טענער טיפּ ער איז אביסעל א סוחר, אבי־סעל א פוהרמאן און האָט ליעב געפעהר ליכע אונטערנעהמונגען מ׳ נעהמט זיך אונ־מער מיך דורכצופיהרען. ער האָט א פּא־סיר שיין אויף אן אנטרייבער און צוויי פערד. איך פאָהר, עס דונערט און קלאַפּט אונזער פוהרמאנס פוהר. עס קלינגען שרעקליך די גלעקלאָך וואָס זיינען אָנגע־בונדען אויף׳ן כאמאָנט און די סאָלדאַ־טען בעמערקען אונז. מ. לאָזט ניט דורך קיין איין סאָלדאט, ער זאָל איהם ניט א געשריי טהאָן: גוטען טאָג, מיין הערר! זיי שמייכלען.

הער ערשטער פּאסטען. אונזער פוהר מאָן איז ווירקליך א פּסיכיאָלאָג: מיט זיינע אויסגעשריינען, וויצען, ניט נויטיגע פראגען און כבודים פון פּאפּיראָסען ציהט ער אָב די אויפמערקזאמקייט פון די סאָל־דאטען און ווען ביים סאָלדאט אויף׳ן עזיכט צוגיסט זיך א שמייכעלע, גיט ער איהם א ווייז דעם פּאסיר־שיין מיט דעם ארט וואו עס געפינט זיך דער שטעמפּעל פון דער קענינגליכער קאָמענדאטור פון לי־באווע.

מיר פאָהרען וויטער. אויף ביידע זייטען פון וועג ציהען זיך גרינע פעלדער אָן עס זעהען זיך דערפאָלאָך. פּלוצלונג שטעלט זיך די פוהר אָב. פראָאיס לויפט א גרויער מיליטערישער אויטאָמאָביל, עס זעהען זיך פיגורען פון סאָלדאטען מיט ביקסען אין די הענד. הינטער זיי א פער־זאָן מיט אראָבגעהאנגענע ברעמען און מיט א רעוואָלווער אין דער האנד, אנגע־שטעלט גלייך אויף אונז.

"א מאיאר". רוימט מיר אין שטיל דער פוהרמאן. מען וועט אונז פערהאל־טען. זיינגט זיך ביי מיר אויף דער נשמה; נאָר אלץ געהט אריבער בשלום. נאָכדעם ווי דער מאיאָר בעפיטט אן ערקלעהרונג פון אונזער פוהרמאן, לאָזט ער אראָב די האנד מיטן רעוואָלווער און פאָהרט ווייי־טער.

אין דעם שטערטעל וואוהין מיר זיינען געפאָהרען, איז אונז מקבל פּנים א מחנה אידישע קינדערלאָך און מיר בעפינען פרעהליכע נייעס. די דייטשען געהען אוועק, דערין איז קיין שום ספק ניטאָ. דער גארניזאָן איז צו קליין. און די רוסען גרייפען אָן. אויף׳ן אנדערען פריהמאָר־גען בעמערקען מיר אליין אן אונמעטיגע שטימונג ביי די דייטשע סאָלדאטען. אָט פאָהרט ארויס דער קאָמענדאנט און איהם בעגלייטען וועלאָפּעדיסטען. ערגעץ ווייט רונערען די האַרמאָטען. וועלען מיר טאקי איז ניכען בעפרייט ווערען!

אין א טאָג ארום בעמיהען מיר זיך דורך דער האלב פינסטערניש פון דער נאכט דורכצודרינגען מיט׳ן קוק די גרויסע מאסען פון פיעלע סאָלדאטען. ווער זיינען זיי? נאָר אין דער שטילקייט פון דער נאכט הערט זיך: א, הימאט. דיא דייטשען בעפעסטיגען דאָס שטערטעל. אלע ארבייטספעהיגע האָט מען צוגענומען מען אויף דער ארבייט. איך האָב זיך אויסגעדרעהט אויף אלערליי אופנים, נור צו וועט עס מיר לאנג אזוי געלינגען? ביי יערען ווייטען שאָס ווערען מיר מונטערער נאָר ווי עס הערען אויף די קלעפּ גנב׳עט זיך אין הארצען ווידער אריין א פער־צווייפלונג.

דאָס שטערטעל איז גשריבט ארומגע־פלאָכטען מיט א רינג פון דראָט און טראגשעען, אומעטום זיינען פאראן פּאָס־טענס. אמאָל בעקומען מיר דייטשע ציי־טונגען. פון זיי ווערט נאָך אומעטיגער אויף הארצען און אין קאָפּ וואקסט א געראנג: מען דארף אנטלויפען!. מיינע מיטרייזענדע דאמען זיינען צוריק אוועק־געפאָהרען קיין ליבאווע זיך משתדל ווין דאָרט, אז מען זאָל זיי ערלויבען פאָהרען דורך שווערען. מיט בעקאנטע לעטען האָב איך בעקלערט א פלאן, ווי אזוי צו אנט־לויפען. א פאסיר־שיין פון שטאָדט וועט פאר מיר נעהמען א לעט, איך וועל דער־נעהן צו א דערפעל, וואו איך וועל וואר־טען ביז אבענד, און פון דאָרט וועל איך מיט מיינע וועג פיהרער פּרובירען דורכ־נעהן דורך די דייטשע פּאָסטענס. ביז צום דערפעל וועלען מיך אָבפיהרען צוויי בעקאנטע לעמינס איינפאכע פרויען.

נעשלאָפען בין איך דיר לעצטע נאכט: פערשטעהט זיך שלעכט. אין דער פריה האָב איך דערהערט דעם אָבגערעדטען קלאַפּ אין פענסטערניש און א שטילען קול: קלייבט זיך אין וועג אריין, אלץ איז פער־

(פארטזעצונג פון פיירדיש 4.)

לוי, וואו דער ארטיגער אלטער איד לעווי איז דערשאָסען געווארען אין מיטען העלען טאָג אויף דעם נאס דערפאר, וואָס ביים דורכגעהען פון דייטשען מיליטער האָט ער אויסגעשריען: "עס לעבע פראנקלייך־ניעדער מיט דייטשלאנד!

— וואָס זאָגט איהר, ער האָט דעם טויט פאָלשטענדיג פערדיענט? — האָט איינער פון די אָפיצערען זיך אָבגערופען צו ווייס׳ן, וואָס איז דאָרט געווען צווי־שען די איבעריגע זאָלדאָטשניעקעס. אָט זענט איהר אויך א פאטריאָט. און דאָך וואָלט איהר אזא זאך נישט געטהון.

א צווייטער לוגעהילער זאָלדאָטשניש האָט א צופּ געטהון ווייס׳ען פאר׳ן ארבעל ער זאָל מאכען א שווייג. אָבער דער שוחט האָט זיך דערמיט נישט געדעכענט און האָט מיט זיין געוועהנליכען טאָן רוהיג געענטפערט.

— הערר הויפּטמאן, דאָס ערמאָרדען פון דעם אלטען פאטריגע לעווי איז א שווע רעם פערברעך. אויף די ווערטער "ניעדער מיט דייטשלאנד!" האָט איהר געהאט פאָלאָם רעכט זיך צו בעלייריגען, ווען איהר וואָלט אָבער געווען רעכטפערטיג, וואָלט איהר דערפאר בעשטראָפט לעווי׳ן מיט א פראנק און יוצא.

דער קאָפּיטאן, וואָס איז שוין אזוי אויך געווען רויט פון ווייז, איז זאָך רוי־טער געווארען.

— פאר "א בא ל׳אלעמאן!" (נידער מיט דייטשלאנד!) האָט מען איהם גע־דארפט אויסהענגען — האָט ער אויסגע־שריען און דערפאר, וואס איהר האָט גע־וואָלט אָנצורופען דאָס א פערברעך, מוזט איהר זאָגען "הויך דייטשלאנד!"

ווייס איז ענטשווייגען געווארען.

— ניין, ניין, מיט שווייגען וועט איהר זיך נישט אויסדרעהען — האָט דער קאָ־פּיטאן ווייטער געשריען.

ער האָט ארויסגענומען דעם רעוואָלווער אין קאָמאנדירט.

— זאָגט: "הָאך דייטשלאנד!" און חזר׳ט איבער דריי מאָהל: "הָאך, הָאך, הָאך!"

ווייס האָט געקוקט דעם קאָפּיטאָן גלייך אין׳די אויגען אריין.

— זאָגט אָדער איך שיס — האָט ווייי־טער געזאָגט דער אָפיצער.

— ווייו לא פראנס! — האָט אויסגע־רופען דער שוחט.

דער הויפּטמאן איז ארויס פון די כלים און זיך אָבגערופען:

— נו גוט, איהר זענט א פראנצויז און איהר האָט געזאָגט: "עס לעבע פראנק־רייך", דאָרף מען אייך פערצייהען. ערשט וועט איהר אויך זאָגען "הָאך" לכבוד דייטשלאנד און מיר וועלען זיין קוויט. אייב נישט וועל איך שיסען. א אָפיצער׳ס א ווארט איז הייליג. זאָגט: "הָאך!"

— "ווייו לא פראנס!" — האָט ווידער געזאָגט ווייס.

עס האָט זיך דערהערט א שאָס און דער אָרימער שוחט איז אנידערגעפאלען טוידט.

די איבריגע אָפיצערען האָבען זיך אזוי ווי פערשעהמט פון זייער קאָלעגעס טהאט זיי האָבען זיך געווארפען דעם זאלאָדשניק צו הילף, אָבער זיי האָבען אויפגעהויבען פון דער ערד א טויטען קערפּער.

די דייטשען האָבען געוואָלט ווייס׳ן שטילערהייד בעגראָבען, אָבער קעלער האָט גע׳פּועל׳ט מען זאָל זיין קערפּער ארויס־געבען, און אין דער האלב־רואיגער סיגנאגאג האָט מען געמאָכט ווייס׳ן א אזכרה, און די גאנצע שטאָדט איז נאָכ־געגאנגען נאָך זיין לויה.

נאָך דער מלחמה — האָט געענדיגט דער בירגער־מייסטער — וועלען מיר שטע צו איהר ווילט בעקומען א פריין אָדער ניט, די בילדער דארפט איהר זאמלען.

מיט פיעל שווערינקייטען איז אָנגעקומען די בילדער צו בעקומען.

א סערעי פון בילדער געזאמעלט איז פערשיעדענע לענדער אין פער־בונדען מיט גרויסע אויסגאָ־בען.

די בילדער ענען פאסיג פאר אן אלבום.

אז איהר וועט זיי אָנקלייבען, וועט איהר האָבען די שענסטע אידישע זאמלונג זאמעלט די בילדער, און ביי א קליינער אנשטרענגונג, וועט איהר נאָך אויך בעקומען א פריין.

זאמעלט די בילדער און בעקומט א פריין

מיר וועלען דרוקען ארום 100 בילדער וועגען אידישע טיפען פון אלע וועלט טהיילען.

די בילדער וועלען ערשיינען יעדען טאָג א בילד, זיי וועלען ניט האָבען קיין אונטערשריפטען אונטער זיך. און די לעזער וועלען דארפען טרעפען, וועלכען אידישען טיפ, דאָס בילד שטעלט פאר.

ווען אלע בילדער וועלען אָבגעדרוקט ווערען, וועלען די לע־זער דארפען אריינשיקען זייערע בילדער, מיט די אונטערשריפ־טען, וועלכען אידישען טיפ, יעדעס בילד שטעלט פאר, פון די וואָס וועלען אריינשיקען די ריכטיגע ענטפערס, וועלען 25 בע־קומען פרייזען א פראכטפאָל געבונדענעם און אינטערעסאנטען בוך.

חתן כלה

זאלען דאָס נעהמען אין אכט!

מעררידזש לייסענס

קאן מען קריגען אין אפיס פון

„אידישען זשורנאל"

נאטיס!

דיא יעניגע וואס וועלען דא נעהמען זייערע מעררידזש לייסענס וועלען קריגען געדרוקט א שעהנעס בעריכט פון זייער חתונה. פריי

בענוצט זיך מיט דיעזע געלעגענהייט!

אדרעס פון דעם זשורנאל

67 עליזאבעטה סטריט 67

אידען פון דער גאנצער וועלט!

22

ווי איך האב זיך ארויסגעגאנ־בעט פון ליבאווע

ווי ליכטיג עס שיינט די זון, ווי קלאָהר עס זעהען זיך אין דער דורכזיכטיגער הי־מעל בלייקייט די שווערע קאשטאנען בוי־מער. ווי צערטליך עס איז די ים לופט. נאָר דאָס געפיהל פון געפאנגענשאפט איז שטארקער פון אלץ. בלייבען איז קיין כח ניטאָ. אונזער קליינע קאָמפּאניע בע־שליסט אריבערצופאָהרען אין א שטער־טעל נאָך ליבאווע. נאָר צו וועלען מיר בעקומען א פאסאזשיר שיין? דאָס איז ניט קיין קליינע אויפגאבע. אונזערע דאמען הערשלאָגען זיך צו א פאסאזשיר שיין. נאָר מיך לאָזט מען ארויס בלויז אין נאָהענסטען דערפעל. איז דאָס מיט׳ן תנאי אז איך זאָל דורכאויס צוריקומען עס איז אונז אָבער בעשערט צו קריגען א אידישען פוהרמאן. מ. ה. מ. איז א זעל־טענער טיפּ ער איז אביסעל א סוחר, אבי־סעל א פוהרמאן און האָט ליעב געפעהר ליכע אונטערנעהמונגען מ׳ נעהמט זיך אונ־מער מיך דורכצופיהרען. ער האָט א פּא־סיר שיין אויף אן אנטרייבער און צוויי פערד. איך פאָהר, עס דונערט און קלאַפּט אונזער פוהרמאנס פוהר. עס קלינגען שרעקליך די גלעקלאָך וואָס זיינען אָנגע־בונדען אויף׳ן כאמאָנט און די סאָלדאַ־טען בעמערקען אונז. מ. לאָזט ניט דורך קיין איין סאָלדאט, ער זאָל איהם ניט א געשריי טהאָן: גוטען טאָג, מיין הערר! זיי שמייכלען.

הער ערשטער פּאסטען. אונזער פוהר מאָן איז ווירקליך א פּסיכיאָלאָג: מיט זיינע אויסגעשריינען, וויצען, ניט נויטיגע פראגען און כבודים פון פּאפּיראָסען ציהט ער אָב די אויפמערקזאמקייט פון די סאָל־דאטען און ווען ביים סאָלדאט אויף׳ן עזיכט צוגיסט זיך א שמייכעלע, גיט ער איהם א ווייז דעם פּאסיר־שיין מיט דעם ארט וואו עס געפינט זיך דער שטעמפּעל פון דער קענינגליכער קאָמענדאטור פון לי־באווע.

מיר פאָהרען וויטער. אויף ביידע זייטען פון וועג ציהען זיך גרינע פעלדער אָן עס זעהען זיך דערפאָלאָך. פּלוצלונג שטעלט זיך די פוהר אָב. פראָאיס לויפט א גרויער מיליטערישער אויטאָמאָביל, עס זעהען זיך פיגורען פון סאָלדאטען מיט ביקסען אין די הענד. הינטער זיי א פער־זאָן מיט אראָבגעהאנגענע ברעמען און מיט א רעוואָלווער אין דער האנד, אנגע־שטעלט גלייך אויף אונז.

"א מאיאָר". רוימט מיר אין שטיל דער פוהרמאן. מען וועט אונז פערהאל־טען. זיינגט זיך ביי מיר אויף דער נשמה; נאָר אלץ געהט אריבער בשלום. נאָכדעם ווי דער מאיאָך בעפיטט אן ערקלעהרונג פון אונזער פוהרמאן, לאָזט ער אראָב די האנד מיטן רעוואָלווער און פאָהרט ווייי־טער.

אין דעם שטערטעל וואוהין מיר זיינען געפאָהרען, איז אונז מקבל פּנים א מחנה אידישע קינדערלאָך און מיר בעפינען פרעהליכע נייעס. די דייטשען געהען אוועק, דערין איז קיין שום ספק ניטאָ. דער גארניזאָן איז צו קליין, און די רוסען גרייפען אָן. אויף׳ן אנדערען פריהמאָר־גען בעמערקען מיר אליין אן אונמעטיגע שטימונג ביי די דייטשע סאָלדאטען. אָט פאָהרט ארויס דער קאָמענדאנט און איהם בעגלייטען וועלאָפּעדיסטען. ערגעץ ווייט רונערען די האַרמאָטען. וועלען מיר טאקי איז ניכען בעפרייט ווערען!

אין א טאָג ארום בעמיהען מיר זיך דורך דער האלב פינסטערניש פון דער נאכט דורכצודרינגען מיט׳ן קוק די גרויסע מאסען פון פיעלע סאָלדאטען. ווער זיינען זיי? נאָר אין דער שטילקייט פון דער נאכט הערט זיך: א, הימאט. דיא דייטשען בעפעסטיגען דאָס שטערטעל. אלע ארבייטספעהיגע האָט מען צוגענומען מען אויף דער ארבייט. איך האָב זיך אויסגעדרעהט אויף אלערליי אופנים, נור צו וועט עס מיר לאנג אזוי געלינגען? ביי יערען ווייטען שאָס ווערען מיר מונטערער נאָר ווי עס הערען אויף די קלעפּ גנב׳עט זיך אין הארצען ווידער אריין א פער־צווייפלונג.

דאָס שטערטעל איז גשריבט ארומגע־פלאָכטען מיט א רינג פון דראָט און טראגשעען, אומעטום זיינען פאראן פּאָס־טענס. אמאָל בעקומען מיר דייטשע ציי־טונגען. פון זיי ווערט נאָך אומעטיגער אויף הארצען און אין קאָפּ וואקסט א געראנג: מען דארף אנטלויפען!. מיינע מיטרייזענדע דאמען זיינען צוריק אוועק־געפאָהרען קיין ליבאווע זיך משתדל ווין דאָרט, אז מען זאָל זיי ערלויבען פאָהרען דורך שווערען. מיט בעקאנטע לעטען האָב איך בעקלערט א פלאן, ווי אזוי צו אנט־לויפען. א פאסיר־שיין פון שטאָדט וועט פאר מיר נעהמען א לעט, איך וועל דער־נעהן צו א דערפעל, וואו איך וועל וואר־טען ביז אבענד, און פון דאָרט וועל איך מיט מיינע וועג פיהרער פּרובירען דורכ־נעהן דורך די דייטשע פּאָסטענס. ביז צום דערפעל וועלען מיך אָבפיהרען צוויי בעקאנטע לעמינס איינפאכע פרויען.

נעשלאָפען בין איך דיר לעצטע נאכט: פערשטעהט זיך שלעכט. אין דער פריה האָב איך דערהערט דעם אָבגערעדטען קלאַפּ אין פענסטעריש און א שטילען קול: קלייבט זיך אין וועג אריין, אלץ איז פער־

(פארטזעצונג פון פיירדיש 4.)

צווישען קענערער הויפּט פּראָדוקטען 1 צווייטען. טראָץ דעם וואָס איהרע קאָנ־קורענטען זיינען געווען די בעסטע עפּעל פון די פעראייניגטע שטאאטען.

אין דעצעמבער פון דעם פאָלגענדען יאהר איז אָבגעהאלטען געווארען אן עפּעל אויסשטעלונג אין ספּאקיין אין דער שטאט וואשינגטאָן פון די פעראייניגטע שטאאטען, איינע פון די גרעסטע און וויכ־טיגסטע עפּעל אויסשטעלונגען. וואָס זיי־נען וועל פאָרגעקומען. בריטיש קאָלומביא האָט דארטען געהאט א גלענצענדען זיעג. די געלד פּרייזען וואָס בריטיש קאָלומביא האָט געוואונען האָט בעטראָפען 7 טויז׳ענד פונט (35 טויזענד דאָלאר) און אנ־דערע פּרייזען אין ווערטה פון 5 הונדערט דאָלאר.

אין דער אויסשטעלונג האָבען זיך בעטהיליגט עקספּערטען פון עפּעל פון די פעראייניגטע שטטאטען, איסטערן קענע־רע, בריטיש קאָלומביא, ענגלאנד, דייטש־לאנד און נאָרוועגען. בריטיש קאָלומביא האָט דארט געוואונען עטליכע פון די וויכ־טיגסטע פּרייזען, און נעהמענדיג אין אָנ־בעטראכט די מאָס פרוכט וואָס זי האָט אויסגעשטעלט האָט זי געוואונען א סך מעהר ווי די ריכטיגע פּראָפּאָרציע וואָלט ערלויבט. ארום און ארום ווערט עס גע־שאצט אז אין דער ספּאקיין אויסשטעל־לונג איז אויסגעשטעלט געווארען 400 טאָן פון די בעסטע עפּעל אויף דער וועלט. דער גרעסטער עפּעל אויף דער אויסשטעל־לונג האָט געוואוינען נאָהענט צו 2 פונט.

די עפּעל פון אנטאריא און נאָוואָ סקאָש־יא וועלען געפאקט אין לייכטע הילצערנע קאסטענס פון 40 פונט קאָפּאסיטי. מאכט ניט אויס אויב די עפּעל זיינען גרויס אדער קליין, אלע מוזען געפאקט ווערען אין איין קאסטען. א שען׳ן פער־פאקטע בריטיש קאָלומביאר קאסטען עפּעל, ווען אלע רייהן קאָלירטע עפּעל לי־גען גלייך אויסגעסאָרטירט, איז ווירקליך שען׳ן פאר׳ן אויג און די עפּעל זיינען פונקט אזוי גוט ווי זיי זיינען שען׳ן.

נעשמאקער און שעהנער פון די בריטיש קאָלומביאר עפּעל איז א קאסטען קוטעניי קארשען. קוטעניי איז דער נאָמען פון דער הויפּט קארשען געגענד אין בריטיש קאָלומביא. די קארשען ווערען געפאקט אין קעסטלאָך פון 8 פונט קאפּאסיטי.

שעהנער און ליעבליכער פון אלעס אין א פרוכט גארטען איז דאָס בליהען פון די קארשען בוימער אין מאָנאט מאי. דיא צארט ווייסע בליהוגען בעדעקען דעם בוים פון דעם ווארצעל ביז צו דעם העכסטען צווייג און אין א לעבטיגער זומער נאכט, ווען א גאנצע רייהע פון בליהענדע קארשען בוימער טוקען זיך אין בלאסע לבנה ליכט, צוגיסט זיך א ווייבער זיסער חן. איבערן גאנצען גארטען און די בוימער קוקען אויס ווי סודות׳פולע גע־שטאלטען און ווייסען געהיילט, וועלכע ווי־עגען זיך בנעימות׳דיג און דערצעהלען זיך סודות איינע די אנדערע. הויך אויף זייי־ערע שפּיצען שפּיעלען זיך די לבנה שטראהלען און פלעכטען זיך אין א כשות׳ן קייט ארום די ווייס בעדעקטע צווייגען און ווען איהר קוקט אויף זיי פון ווייטען דוכט זיך אז צעהנדליגע קונסט סטאטוען שטעהען אויסגעהאקט פון ווייסען מאר־מאר מיט דעם דונקעלען שטערען בע־שפּריצטען אבענד אלס א הינטער גרונד.

די פרוכט גערטנער אין קוטעניי און אויך די פון דעם בעריהמטען טהאָל אקאַ־אָאנאָ געפינען זיך אין דעם שעהנסטען גענעגד פון דער וועלט. ווי א לאנגע קייט ציהען זיי זיך נעבען די פיס פון דיא שטאָלצע בערג, אין פראָאנט פון זייא שטעהען קלאָהרע טייכען און ווי ציוביר־האפּט שען׳ן זיינען די הויכע, שטאָלצע בערג אין די טיעפע רוהיגע שפּיגעל קלאָהרע טייכען, וועלכע טוליען זיך אין זייערע ריעזיגע ארמס.

די פרוכט פון בריטיש קאָלומביא

ענטנומען פון דוש. ט. בילבים בוך "קענערע" און בעארבייט אין אידיש

פון ס. סאנטאפּ.

מיר האָבען זיך אביסעל אויפגעהור־בען און צוגעהערט: אלץ איז שטיל.

מען האָט זיך געדארפט איילען, סרי אָב צוגעהן ביז טאָג דעם איבעריגען טהייל וועג.

עס האָבען שרעקליך וועה געטהאָן די פיס. עפּעס א שטומפּער וועהטאָג האָט זיך פארגאנדערגעשפּרייט איבערן גאנצען קערפּער. נאָר מען האָט זיך געארפט איילען. דער וואלד האָט זיך געגענדיגט און אנשטאט איהם האָבען זיך געצויגען קליינע קארטשעס און הינטער זיי האָט זיך בעהאלטען א טייכעל. מיר זיינען צוגעקראָכען צום טייכעל און האָבען פּלוצלונג דערהערט קולות. אודאי דייט־שען. אין דער וויט האָט געלויכטען א פייערל. קוים קומען האָבען זיך געגע־הען עפּעס שווארצע שאטענס. אין קאָפּ האָבען ארומגעבלאָנדזשעט פערשיעדענע געדאנקען: זאָלען מיר נעהן — וועט מען דערזעהען און שיסען... אזוי זיינען מיר אָבגעזעסען א מיטטען צעהן.

פּלוצלונג האָט מיין וועג פיהרער זיך אויפגעהויבען:

— לאָמיר געהן! האָט ער געזאָגט: אין ערשטען אויגענבליק האָט זיך מיר אויסגעריכטט אז ער וויל פּשוט זיך איבער געבען צו די דייטשען נו איז וואָס, האָב איך א קלעהר געטהאָן — אלץ איינס וועט מע זאָגען בעמערקען.

— איינגע!

דאָס זיינען געווען פּויערים, וואָס האָ־בען געטריבען בהמות. באלד זיינען מיר געווען דארט, וואו עס ארבייטען די רוי־סישע אויסשפּירער.

אין דער פריה זיינען מיר קוים שלע־פענדיג די פיס צוגעקומען צו א פּריצ־שען הויף. דארט זיינען געווען רוסישע דראגונער.

אין עטליכע מינוט ארום האָב איך זיך ערגראָבען אין פרישען שמעקעדיגען הייי זיך צוגעדעקט מיט א זעלגערישע קאָלד־רע און געשלאָפען ווי א געהרנ׳עטער. און ביי טאָג האָט א פלינק פערדעל מיך גע־פיהרט צום רוסישען שטאב. אויף מיין הארץ איז מיר געווען אונבעשרייבליך לייכט און פרעהלאָך.

מיר האָבען זיך אביסעל אויפגעהור־בען און צוגעהערט: אלץ איז שטיל.

מען האָט זיך געדארפט איילען, סרי אָב צוגעהן ביז טאָג דעם איבעריגען טהייל וועג.

עס האָבען שרעקליך וועה געטהאָן די פיס. עפּעס א שטומפּער וועהטאָג האָט זיך פארגאנדערגעשפּרייט איבערן גאנצען קערפּער. נאָר מען האָט זיך געארפט איילען. דער וואלד האָט זיך געגענדיגט און אנשטאט איהם האָבען זיך געצויגען קליינע קארטשעס און הינטער זיי האָט זיך בעהאלטען א טייכעל. מיר זיינען צוגעקראָכען צום טייכעל און האָבען פּלוצלונג דערהערט קולות. אודאי דייט־שען. אין דער וויט האָט געלויכטען א פייערל. קוים קומען האָבען זיך געגע־הען עפּעס שווארצע שאטענס. אין קאָפּ האָבען ארומגעבלאָנדזשעט פערשיעדענע געדאנקען: זאָלען מיר נעהן — וועט מען דערזעהען און שיסען... אזוי זיינען מיר אָבגעזעסען א מיטטען צעהן.

פּלוצלונג האָט מיין וועג פיהרער זיך אויפגעהויבען:

— לאָמיר געהן! האָט ער געזאָגט: אין ערשטען אויגענבליק האָט זיך מיר אויסגעריכטט אז ער וויל פּשוט זיך איבער געבען צו די דייטשען נו איז וואָס, האָב איך א קלעהר געטהאָן — אלץ איינס וועט מע זאָגען בעמערקען.

— איינגע!

דאָס זיינען געווען פּויערים, וואָס האָ־בען געטריבען בהמות. באלד זיינען מיר געווען דארט, וואו עס ארבייטען די רוי־סישע אויסשפּירער.

אין דער פריה זיינען מיר קוים שלע־פענדיג די פיס צוגעקומען צו א פּריצ־שען הויף. דארט זיינען געווען רוסישע דראגונער.

אין עטליכע מינוט ארום האָב איך זיך ערגראָבען אין פרישען שמעקעדיגען הייי זיך צוגעדעקט מיט א זעלגערישע קאָלד־רע און געשלאָפען ווי א געהרנ׳עטער. און ביי טאָג האָט א פלינק פערדעל מיך גע־פיהרט צום רוסישען שטאב. אויף מיין הארץ איז מיר געווען אונבעשרייבליך לייכט און פרעהלאָך.

דיימאנדס

$1 $2 $3

זועכענטלך־

איהר האָט יעצט די געלעגענהייט צו האָ־בען דעם פיינסטען דיימאנד אדער אנדערע דושולערי דורך דאָס פרעדיס פיסעס פון דושייסאב בראדער. דיימאנדס ווי עס איז בעוואוסט ווערט אלע מאל פייערע־ און עס איז אן איבעבנהייס.

מיר געפריען יעדען עהרליכען קונשען זא דאָס איהר האָט די געלעגענהייט צו קויפען ביי אונזדיימאנדס סיס די לייכטסטע אבצאהלונגען. ספּעשיעל דיסקאונט 10 פּראָצענט פאר קעש. דושייקאב בראדערס 15 יאנג סטריט אורקייד.

בריעף קאסטען

ב. גאָלדע.

ניט דרוקבאר, האָט איהר אמאָהל גע הערט אז אין א גשמה זאָל זיך גיסען האָ־ניג. מיר האָבען נאָך אזא פאָל ניט אָנגע־טראָפען.

דוד שלמה גאָלדשטיין.

אייער פראגע איז דאָך א פּרייוואטע, ווארום זאָלט איהר זיך ניט ווענדען דיי־רעקט צו איהם.

י. ראָם.

אין "זשורנאל" איז געווען פערע־פענטליכט א פאָלשטענדיגער בעריכט ווע גען די איינגאהמען און אויסגאבען, אזוי אז־פאר אייער חשד איז קיין פלאן ניטאָ. מיט אייער פאָרשלאָג וועגען א סיסטעם איז פיעל גלייכער איהר זאָלט זיך ווענ־דען דירעקט צום קאָנפערענץ.

א לעזער.

דער פיקניק פון ארבייטער רינג האָט ניט קיין שום שיכות מיט׳ן מלחמה הילפס־קאָנפערענץ, און אלע טענות נעהן דארום אוועק.

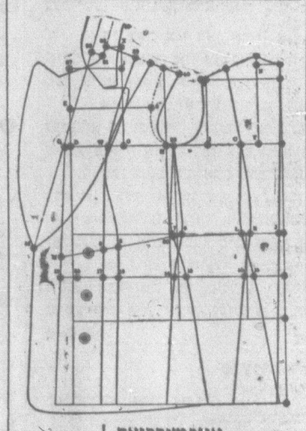

אויפמערקזאם!

ליידיס טיילארס, אפערייטארס און קאטטערס, איהר האָט איצט א גרויסע וועלענעהייט אין דער סקול פון ל. עדמונד 393 ספּעדיינג עוועניו צו ווערען א פוירסט קלאס דעזייגער. פרייזען מעסינג, צופרידענהייט גאראנ־טירט, אָדער דאָס געלד צוריק.

ל. עדמונד 393 ספּעדיינג עוועניו

וויכטיגע נייעס פאר אלע אידען פון דער וועסט ענד.

די בעסטע וויינען און ליקער

מיר זיינען אין דער רעכטער הארץ פון דער אידישער גענד, אז ישהר אין דיא ביזנעס און מיר האָבען די בעסטע קענעדער און אינטערנעשנל קאָנגאלען אנגנד ברענדיס צו די בעליגסטע פרייזען.

א ספּעשעל דיסקאונט פאר חתונות, פארטיעס און זע וויינטער.

מיר גאראנטירען פולע צופרידענהייט.

פערגעסט נים אז דאָס אלעס האָט אויתר

201 סעקנד אוועניו פיפטיס סטריט

א. פעטערמאן, פראָפּ. מעלעמען קאָלעדזש 66